

Підбиваючи підсумки, можна зазначити, що для виконання завдань аналітичних підрозділів правоохоронних органів при здійсненні оперативно-розшукової діяльності необхідно розширювати використання інформаційних технологій в діяльності Національної поліції.

Бібліографічні посилання

1. Про затвердження Інструкції з організації функціонування Інтегрованої інформаційно-пошукової системи органів внутрішніх справ України : наказ МВС України від 10 березня 2010 року № 75.
2. Системна інформатизація законотворчої та правоохоронної діяльності : монографія / кер. авт. кол. М. Я. Швець; за ред. В. В. Дурдинця та ін. Київ : Навчальна книга, 2005. 639 с.
3. Хахановський В. Г., Підюков П. П., Смаглюк В. М. Інформатизація управління в органах внутрішніх справ : посібник. Київ : НАВСУ, 2003. 216 с.
4. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015 р. № 580-VIII. *Відомості Верховної Ради*. 2015. № 40–41. Ст. 379.
5. Варенко В. М. Інформаційно-аналітична діяльність : навч. посіб. Київ : Університет «Україна», 2014. 417 с.
6. Радутний О. Е. Штучний інтелект, інформаційна безпека та законотворчий процес (кримінально-правовий аспект). *Інформація і право*. 2018. № 1(24). С. 149–158.

Станіна О. Д.,

доцент кафедри економічної
та інформаційної безпеки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат технічних наук

ПРО ВПЛИВ ПАНДЕМІЇ COVID-19 НА ЗМІНУ СТРУКТУРИ ЗЛОЧИННОСТІ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ

В кінці 2019 року в китайському місті Ухань виникла нова хвороба – COVID-19, яка, як відомо, стала причиною подальшої глобальної пандемії, що поширилась на весь світ. Вже в березні 2020 року більшість країн світу були змушені ввести локальні, регіональні і, навіть, загальнонаціональні локдауни для забезпечення зниження темпів поширення коронавірусної хвороби. Такі дії мали позитивний ефект з погляду поширення вірусу та захисту життя людей [1], але в подальшому став все ясніше проявлятися негативний вплив соціального дистанціювання.

Як показав 2020 рік, введення локдауну досить суттєво вплинуло на різноманітні соціальні явища. Зміна звичного життя також відобразилася і на структурі злочинності як в Україні зокрема, так і у всьому світі загалом. Вулична злочинність та організована злочинність в умовах карантинних обмежень знижується, адже крадіжка відбувається з меншою вірогідністю за

умови різкого зниження кількості людей, які знаходяться на вулиці; інакше кажучи, неможливо пограбувати магазин, який постійно зачинено. Проте, як показує ціла низка досліджень, наприклад, соціальне дистанціювання призводить до підвищення рівня домашнього насильства [2].

Порівнюючи рівень злочинності у доковідному вересні 2019 р., під час локдауну 2020 р. та адаптивного карантину 2021 р. – на основі єдиного звіту про кримінальні правопорушення у Дніпропетровській області [3] – можна зробити припущення, що з введенням повного та адаптивного карантину в країні знизилася кількість кримінальних правопорушень, злочинів проти життя та здоров'я людини, але при цьому відслідковується тенденція підвищення кількості злочинів, пов'язаних з домашнім насильством. Зокрема, у 2019 році відбулося 35505 кримінальних правопорушень, з них: 2752 злочини – проти життя та здоров'я особи, 21714 – проти власності, 134 – пов'язані з насильством у сім'ї. У 2020 р. зафіксовано 27261 кримінальне правопорушення, з них: 2247 – проти життя та здоров'я особи, 11685 – проти власності, 236 – пов'язані з насильством у сім'ї. У 2021 р. відбулося 22339 кримінальних правопорушень, з них: 1869 – проти життя та здоров'я особи, 11893 – проти власності та 208 – пов'язані з насильством у сім'ї.

Згідно з наведеними даними єдиного звіту, видно, що у 2020 та 2021 рр. порівняно з доковідним 2019 р. загальна кількість правопорушень зменшилася на 23 % та 37 % відповідно; кількість злочинів проти власності зменшилася на 45 % та 46 % відповідно; тоді як рівень домашнього насильства виріс на 76 % та 55 % відповідно.

Зрозуміло, що подана статистика за три наведені роки не достатньою мірою є репрезентативною, але на її основі вже можна зробити припущення щодо зміни структури злочинності в Україні в бік зменшення кількості «вуличних» та збільшення «домашніх» правопорушень через зростання факторів, які спричиняють саме побутові конфлікти в місцях самоізоляції та відбування карантину.

Однак не треба забувати про інші фактори, що впливають на отримані результати. Наприклад, за останній рік, згідно з даними міжнародного проекту Numbeo, в Україні знизилася якість життя, що безумовно в подальшому буде мати негативний вплив на структуру злочинності в плані підвищення рівня злочинів проти власності.

До того ж варто взяти до уваги, з одного боку, можливе зниження звернень до правоохоронних органів через те, що люди уникають можливості проводити час поза своїм домом, а отже, можуть відкладати похід до поліцейського відділу чи взагалі відмовитися від ідеї звернутися до поліції. З іншого ж боку, маємо відмову у повідомленні про домашнє насильство через неможливість це зробити за допомогою телефону при постійній присутності правопорушника в одному житловому просторі з жертвою.

Зважаючи на вищезазначену інформацію, можна підбити деякі підсумки. Спиратися на одну тільки статистику в питаннях, що стосуються

життя та здоров'я людини, є не досить правильним рішенням, але її аналіз та правильна інтерпретація дозволяє прогнозувати важливі зміни у житті населення, що допомагає запобігти негативним чинникам та підсилити сприятливі фактори. Як показують дані за останні два роки, безумовно, соціальна ізоляція та дистанціювання мають вплив на всі рівні життя сучасної людини, що безпосередньо відображається у структурі злочинності. Зниження загального рівня правопорушень, імовірно, не протримається досить довго, і, як показують дослідження аналогічних явищ в інших країнах, ймовірно, в подальшому ми станемо свідками зміни не кількісних показників, а якісних, а саме структури злочинності та ролі окремих її видів.

Бібліографічні посилання

1. Flaxman, S., Mishra, S., Gandy, A., Unwin, H. J. T., Mellan, T. A., Coupland, H., et al., (2020). Estimating the effects of non-pharmaceutical interventions on COVID-19 in Europe. *Nature*, 584 (7820), 257–261. URL: <https://doi.org/10.1038/s41586-020-2405-7>
2. Piquero, A. R., Riddell, J. R., Bishopp, S. A., Narvey, C., Reid, J. A., & Piquero, N. L. (2020). Staying home, staying safe? A Short-term analysis of COVID-19 on Dallas domestic violence. *American Journal of Criminal Justice*, 45(4), 601–635. URL: <https://doi.org/10.1007/s12103-020-09531-7>.
3. Єдиний звіт про кримінальні правопорушення : звітність Генеральної прокуратури України. Форма № 1 (місячна). URL: https://dnipr.gp.gov.ua/ua/documents.html?dir_id=111414

Сулейменов А. Д.,

старший преподаватель-методист
Центра по подготовке специалистов
по противодействию киберпреступности
Алматинской академии МВД
Республики Казахстан имени Макана
Есбулатова, подполковник полиции

ПРОБЛЕМЫ ОБЕСПЕЧЕНИЯ ИНФОРМАЦИОННОЙ БЕЗОПАСНОСТИ В РЕСПУБЛИКЕ КАЗАХСТАН

В современном обществе невозможно двигаться вперед без использования информационных систем, обеспечивающих прием, обработку, хранение и представление информации. Современные информационные технологии не только порождают новые проблемы в обеспечении информационной безопасности, но и требуют рассмотрения новых направлений ее решения.

В Послании Главы государства Н. А. Назарбаева народу Казахстана от 17 января 2014 года «Казахстанский путь – 2050: единая цель, единые интересы, единое видение» говорится, что «государство должно стимулировать развитие транзитного потенциала в сфере информационных